

R. P. Thomæ Tamburini È Societate Jesu Opera Omnia

Tamburini, Tommaso

Lugduni, 1689

5. Absoluta sponsalia & conditionata Remissivè.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78172](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78172)

De eo, qui septennium non complevit.

inhabiles omnino reddidit Fideles ad contrahendum matrimonium clandestinè, non verò sponsalia: scilicet non abstinuit vim obligationis per modum sponsalium imbibitam in matrimonio clandestino, sed valorem dumtaxat matrimonii de presenti. Ius ergo Tridentini resistit contractui clandestino, ut matrimonium est, non verò, ut est promissio sponsalium: Quare negandum est illud, quod assumit Sanch. in Confirmatione, nimirum, quod ex personarum, tunc sunt inhabiles ad sponsalia, & quod tunc desit forma data à Tridentino, Tridentinum enim solum eas personas reddidit inhabiles, & cum formam dedit, pro matrimonio tantum, non pro sponsalibus in eo contractu inhibitis.

9. Prior ex dictis sententiis videtur probabilior, quia, dum absolute loquitur Tridentinum, absolute nullum totum aut quoad omnes partes quomodocunque imbibitis refellit, nihilominus posteriori probabilitatem suam ne deuegemus.

10. Quod si clandestinè contrahentes habeant intentionem faciendi sponsalia, si non possint validum facere matrimonium, etiam Sanch. loc. c. n. 6. concedit, tunc fieri valida sponsalia, sed magis consequenter negat Bossius, l. c. quia sic contrahentes non promittunt sponsalia externis verbis, seu signis externis, sed solum interne, quod ex supra dictis ad validitatem non sufficit; verba enim illa clandestini Matrimonii, cum actum omnino nullum, ex sententia Sanchez, & ipsius Bossii, continent, videntur non posse intentionem promissionis sponsalium legitime significare.

§. V. Absoluta sponsalia, & non conditionata. Remissive.

De his agitur commodius cum de consensu ipsius contractus Matrimonii, Deo favente, infra Tr. 4. de Consensu c. 5. disputabimus.

CAPUT III.

Quis possit Sponsalia contrahere?

Hic solum duo difficultatem habent, Primo, an possit quis in quacunque ætate, Secundo, an possit quis impedimento aliquo laborans, validè inire sponsalia.

§. I. Ætas, quandomam, irritat sponsalia.

1. Quesitio potest esse Primo, de eo, qui septennium complevit, sed nondum est pubes. Secundo, de eo, qui illud non complevit.

De eo qui septennium complevit.

Dico Primo. Qui septennium complevit, quamvis nondum pubes, validè, & licitè sponsalia contrahit, si usus rationis est compos (nam impositus rationis etiam septennium maior, non est aptus ad sponsalia, ut supra vidimus.) Ita Sanctus Thomas, in 4. d. 27. q. 2. art. 2. omnesque fere Theologi, quidquid dicant Sylvest. V. Matr. sec. 4. §. 6. V. Sponsalia quæst. 3. alique perpauci, requirunt ad sponsalia eandem ætatem, quæ requiritur ad Matrimonium. Ratio nostre doctrinæ est, quia licet sit determinata ætas pro Matrimonio, pro quo iura requirunt pubertatem, scilicet duodecimum annum completum in femina; decimumquartum item completum in viro; tamen pro sponsalibus expresse conceditur sufficere, (C. Lit. & C. A. cessu. De desponsat. impub. & alibi) tum pro feminis, tum pro viris septennium completum. Hujus autem rei congruentia est; quia ad Matrimonium, quod ex se est indissolubile, maturiore opus est iudicio, quam ad sponsalia, quæ rescindi ex multis causis possunt.

2. Dico Secundo. Minor septennio carens usu rationis invalidè inire sponsalia. Patet id ex dictis supra, c. 2. §. 1. n. 2. & habetur in iur. C. unic. De Disp. impub. in 6.

3. Dico tamen Tertio. Idem Minor septennio, si usus rationis polleat; etiam si cum usu per miraculum receperisset, validè, & licitè contrahit sponsalia. Hoc dictum magis est controversum, quam præcedens; nam aliqui cum Averfa q. 8. matr. sec. 7. V. Dicendum tamen, requirunt, præter usum rationis, ætatem septennii completi. Aliqui apud Dianam, ut S. Th. l. c. ad Septimum, & apud eundem Averfam, Diana p. 3. tr. 4. resol. 274. præter dictum usum, requirunt ætatem, silem proximam septennio. Sed nos cum Sanch. lib. 1. matr. disp. 18. n. 14. Pontio, l. 12. c. 5. & Leandro de matr. d. 1. q. 28. alios citans, requirimus usum solum rationis; fatemur tamen propter aliquos Textus; quos prædicti Doctores inducunt, ipsorum sententiam esse probabilem. Ratio nostra potissima est, quia, quando ius sive concedit, sive præscribit pro sponsalibus septennium; Ideo præscribit; quia tunc præsumit in Sponsis usum rationis necessarium ad illa contrahenda: propterea sicut, ideo præscribit ætatem pubertatis pro Matrimonio; quia tunc præsumit potentiam ad generandum; Si ergo iam habetur sufficiens usus rationis ante septennium, sufficienter iura servabuntur, sicut i proportionaliter iura, quæ requirunt pubertatem pro Matrimonio sufficienter servantur etiam ante pubertatem, quando ante illam constat, quod malitia suppleat ætatem, ut cum communi docet idem Sanch. l. 7. matr. disp. 104. num. 5. & n. 15.

4. Illud est notandum cum eodem, lib. 1. matr. disp. 16. num. 10. ante septennium non esse sponsalia, nisi appareat, & in foro externo, nisi probetur Sponsos esse compotes usus rationis, sed, post septennium completum, esse sponsalia; nisi appareat, seu probetur eos rationis non esse capaces. Ratio est, quia post septennium præsumitur usus rationis; antea vero præsumitur carentia usus rationis.

5. Dixi, validè & licitè; Et quidem, quod validè, iam probatum est, quod verò etiam licitè, probatur quia, si ex una parte ea sunt valida, ut vidimus; cum ex alia parte nullum ius sit in contrarium, non est, unde oriri debeat culpa, sive venialis, sive mortalis: & certè licet à Pontio lib. 7. matr. c. 65. n. 3. putetur iure Matrimonium ante pubertatem esse mortale, quod negat Sanchez lib. 1. matr. d. 17. n. 5. & 6. (& intellige, quando inire exercendum post pubertatem) tamen utique conveniunt, non esse peccatum sponsalia contrahere, ante septennium. Consonat in utroque dicto Leander loc. c. quæst. 29. & quæst. 30.

6. Dices, Qui pollet ratione sponsalia celebrat ante septennium, imo etiam post, sed ante pubertatem, potest deinde statim, ac pubertatem attigerit ex sua mera voluntate, illa dissolvere, ut mox dicemus, & docet Sanch. lib. 1. disp. 51. n. 9. & 14. ergo videtur illicitum esse, ea tunc contrahere. Probatur consequentia, quia Sponsis conceduntur ex probabili sententia oscula, & amplexus; at illicitum videtur, ipsis hæc concedi propter sponsalia, & deinde eisdem liberè eadem sponsalia posse dissolvere.

7. Respondeo cum Averfa, q. 8. matr. sec. 7. §. 5. Ad Textum vero, etiam ex voluntate utriusque possunt rescindi sponsalia inita inter puberes, ut infra videbimus, & tamen his eadem oscula, & amplexus conceduntur. Ergo argumentum hoc ab omnibus est dissolvendum. Dissolvi autem facile potest, quia inconveniens non est, ius osculandi tandiu durare, quandiu durant sponsalia, quibus rescissis, deperdatur, & Ius: Sicuti durante contractu, v.g. census, adest ius in Creditore exigendi pensionem, quo tamen rescisso, & Ius exigendi rescinditur.